

Uddrag af Grundloven af 1849

Kapitel I - Regeringsformen

---

§ 1.

Regeringsformen er indskrænket-monarkisk. Kongemagten er arvelig.

§ 2.

Den lovgivende Magt er hos Kongen og Rigsdagen i Forening. Den udøvende Magt er hos Kongen. Den dømmende Magt er hos Domstolene.

Kapitel IV - Rigsdagen · Folketinget og Landstinget

---

§ 34.

Rigsdagen bestaaer af Folkethinget og Landstinget.

§ 35.

Valgret til Folkethinget har enhver uberygtet* Mand, som har Indfødsret, naar han har fyldt sit 30te Aar, medmindre han:

*uberygtet' = ustraffet

- uden at have egen Huusstand staaer i privat Tjenesteforhold;
- nyder eller har nydt Understøttelse af Fattigvæsenet, som ikke er enten eftergivet eller tilbagebetalt;
- er ude af Raadigheden over sit Bo;
- ikke har havt fast Bopæl i eet Aar i den Valgkreds eller den Stad, hvori han opholder sig paa den Tid, Valget foregaaer.

§ 36.

Valgbar* til Folkethinget er, med de i § 35 a, b og c nævnte Undtagelser, enhver uberygtet Mand, som har Indfødsret, naar han har fyldt sit 25de Aar.

*Valgbar' = kan vælges til at sidde i...

§ 37.

Antallet af Folkethingets Medlemmer skal omtrent være efter Forholdet af 1 til 14000 Indvaanere*. Valgene foregaae i Valgkredse, hvis Omfang bestemmes ved Valgloven. Enhver Valgkreds vælger Een blandt dem, der have stillet sig til Valg.

*Indvaanere' = indbyggere

§ 38.

Medlemmerne af Folkethinget vælges paa 3 Aar. De erholde* et dagligt Vederlag.

erholde = modtager

§ 39.

Valgret til Landstinget har Enhver, der ifølge § 35 har Valgret til Folkethinget. De Valgberettigede vælge af deres Midte Valgmænd efter de Bestemmelser, som gives i Valgloven.

§ 40.

Valgbar til Landstinget er enhver uberygtet Mand, som har Indfødsret, og hvis Bo ei er under Opbuds- eller Fallitbehandling*, naar han har fyldt sit 40de Aar og i det sidste Aar enten har svaret i directe Skat til Staten eller Kommunen 200 Rbd., eller godtgjør at have havt en reen aarlig Indtægt af 1200 Rbd.

**hvis Bo ei er under...' = som ikke er under konkursbehandling
'Kommunen' = kommunen*

Kapitel VIII - Borgernes rettigheder og friheder

---

§ 85.

Enhver, der anholdes, skal inden 24 Timer stilles for en Dommer. Hvis den Anholdte ikke strax kan sættes paa fri Fod, skal Dommeren ved en af Grunde ledsaget Kjendelse, der afgives snarest muligt og senest inden 3 Dage, afgjøre, at han skal fængsles, og, hvis han kan løslades mod Sikkerhed, bestemme dennes Art eller Størrelse.

Den Kjendelse, som Dommeren afsiger, kan af Vedkommende strax særskilt indankes for høiere Ret.

Ingen kan underkastes Varetægtsfængsel for en Forseelse, som kun kan medføre Straf af Pengebod eller simpelt Fængsel.

Også kaldet 'Grundlovsforhør'

§ 86.

Boligen er ukrænkelig. Huusundersøgelse, Beslaglæggelse og Undersøgelse af Breve og andre Papirer maa, hvor ingen Lov hjemler en særegen Undtagelse, alene skee efter en Retskjendelse.

§ 87.

Eiendomsretten er ukrænkelig. Ingen kan tilpligtes at afstaa sin Eiendom, uden hvor Almeenvellet kræver det. Det kan kun skee ifølge Lov og mod fuldstændig Erstatning.

Hvis staten konfiskerer ('eksproprierer') ejendom, skal der være særlige grunde og der skal ydes erstatning

§ 88.

Alle Indskrænkninger i den frie og lige Adgang til Erhverv, som ikke ere begrundede i det almene Vel, skulle hæves ved Lov.

§ 89.

Den, som ikke selv kan ernære sig eller Sine, og hvis Forsørgelse ikke paa-ligger nogen Anden, er berettiget til at erholde Hjælp af det Offentlige, dog mod at underkaste sig de Forpligtelser, som Lovene herom paabyde.

Første lovbestemmelse om, at staten skal tilbyde hjælp til dem, der ikke kan forsørge sig selv

§ 90.

De Børn, hvis Forældre ikke have Evne til at sørge for deres Oplærelse, ville erholde fri Underviisning i Almueskolen.

§ 91.

Enhver er berettiget til ved Trykken at offentliggjøre sine Tanker, dog under Ansvar for Domstolene. Censur og andre forebyggende Forholdsregler kunne ingensinde* paany indføres.

'ingensinde'=aldrig

§ 92.

Borgerne have Ret til uden foregaaende Tilladelse at indgaa Foreninger i ethvert lovligt Øiemed. Ingen Forening kan ophæves ved en Regjeringsforanstaltning. Dog kunne Foreninger foreløbigen forbydes, men der skal da strax anlægges Sag mod Foreningen til dens Ophævelse.

§ 93.

Borgerne have Ret til at samles ubevæbnede. Offentlige Forsamlinger har Politiet Ret til at overvære. Forsamlinger under aaben Himmel kunne forbydes, naar der af dem kan befrygtes Fare for den offentlige Fred.